

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb je vypracovaný v súlade so zákonom 448/2009 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, ktoré vypracovalo ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v júni 2009, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Z hľadiska finančnej udržateľnosti sociálnych služieb a zároveň zvyšovania kvality ich poskytovania je potrebné, aby obce pri tvorbe komunitných plánov a koncepcií rozvoja sociálnych služieb a ich finančného zabezpečenia prihliadali na potreby svojho územia a na ich efektívne zabezpečenie. Jedným z ďalších zdrojov zabezpečenia sociálnych služieb sú okrem rozpočtov obcí aj prostriedky, ktoré môžu získať z prostriedkov grantových systémov, štrukturálnych fondov, najmä z Európskeho sociálneho fondu, Regionálneho operačného programu

CIELE MIESTNYCH PRIORÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja v danom území a je preto nevyhnutné, aby obce a mestá zohľadňovali rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

Cieľom rozvoja sociálnych služieb je zabezpečenie práva občanov na sociálne služby, zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb alebo na rozvoj sociálnych služieb, ktoré v jednotlivých samosprávnych krajoch a obciach úplne chýbajú.

Jedným z princípov priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom. Aj v prípade poskytovania sociálnej služby v zariadení sa v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sociálnych službách dôraz kladie na prednostné poskytovanie sociálnej služby v zariadení s kapacitou nižšou ako 40 miest, čo znamená transformáciu veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou.

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb je okrem iného zadefinovať optimálnu sieť poskytovateľov sociálnych služieb z hľadiska dopytovosti, druhovosti, rozsahu, kvality, miestnej a finančnej dostupnosti.

Súčasná sieť poskytovateľov sociálnej pomoci mimo svojej kapacitnej nedostatočnosti je vcelku optimálna, až na niektoré miestne disproporcie.

Keďže dochádza k neustálym zmenám súvisiacich s procesom decentralizácie a prechodu kompetencií zo štátu na samosprávu na miestnej a regionálnej úrovni, je veľmi ťažké vytvoriť model trvalo udržateľnej siete poskytovateľov sociálnych služieb, čo však nevylučuje zhodnotenie súčasného stavu

PRECHOD KOMPETENCIÍ A LEGISLATÍVA

Nadobudnutím účinnosti zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb.o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov sa novým spôsobom upravujú podmienky poskytovania sociálnych

služieb.

Zákon o sociálnych službách nanovo upravuje právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze fyzickej osoby, rodiny, komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby, pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovŕšenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

Zákon o sociálnych službách zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa, za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb.

V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby (tzv. štandardy kvality). Poskytovateľ je ďalej povinný napríklad vypracovať individuálny rozvojový plán klienta, dodržiavať maximálny počet klientov na jedného zamestnanca a za účelom zvýšenia profesionality práce vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Osobitne je upravená povinnosť zariadenia pri ochrane života a zdravia prijímateľa sociálnej služby, t.j. vymedzuje situácie a podmienky, pri ktorých je možné použiť prostriedky netelesného/telesného obmedzenia klienta, ako aj postup pri jeho použití.

Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti taxatívne pri týchto službách vymedzené. Odborné činnosti, ktorými sú sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia je možné za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytovať aj samostatne. Zároveň poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti ako upravuje tento zákon, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby. Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku, avšak návrh umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t.j. na báze zisku.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

ZÁKON O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	nocľaháreň
	útulok
	domov na pol ceste
	nízkoprahové denné centrum
	zariadenie núdzového bývania
sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života zariadenie dočasnej starostlivosti o deti nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovršenia dôchodkového veku	zariadenie podporovaného bývania zariadenie pre seniorov zariadenie opatrovateľskej služby rehabilitačné stredisko domov sociálnych služieb špecializované zariadenie denný stacionár opatrovateľská služba prepravná služba sprievodcovská a predčitateľská služba tlmočnická služba sprostredkovanie tlmočnickej služby sprostredkovanie osobnej asistencie požičiavanie pomôcok
sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
podporné služby	odľahčovacia služba pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností denné centrum integračné centrum jedáleň práčovňa stredisko osobnej hygieny

Mestské zastupiteľstvo Bytča vypracovalo a schválilo dňa 30. 04. 2009 VZN mesta Bytča č. 1/2009 o sociálnych službách a o úhradách za sociálne služby, ktorým sa ustanovujú podrobnosti poskytovania sociálnych služieb, ktoré poskytuje mesto Bytča svojim obyvateľom. Mesto Bytča poskytuje sociálne služby na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie VÚC.

VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Potreba vymedziť základné východiskové ciele v oblasti sociálnych služieb na národnej i miestnej úrovni je podmienená viacerými faktormi a to najmä demografickými zmenami, zvýšeným dopytom ľudí odkázaných na sociálne služby a nedostatkom vybraných druhov sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch SR.

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A ZMENY

V roku 2007 žilo v Slovenskej republike 5 400 998 obyvateľov, z toho 2 623 127 mužov a 2 777 871 žien. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva z celkového počtu obyvateľov bolo 11,97% vo veku nad 65 rokov, t.j. 647 000 obyvateľov. Zrýchľujúci sa proces starnutia obyvateľstva je najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja. Podľa prognózy priemerný vek obyvateľstva presiahne už v roku 2015 hodnotu 40 rokov a do roku 2025 sa priblíži k hodnote 43 rokov. Za obdobie 2007-2025 sa podľa odhadu priemerný vek zvýši o 4,6 rokov (12,1%). Kým v súčasnosti pripadá na 100 detí vo veku 0-14 rokov 73 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, odhaduje sa, že od roku 2018 budú prevažovať na Slovensku seniori nad detskou zložkou obyvateľstva. Proces starnutia obyvateľstva je výzvou aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb, nakoľko predpokladá aj stále zvyšujúci sa dopyt po sociálnych službách a ich kvalitnom poskytovaní.

Tabuľka č. 1 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA MESTA BYTČA PODĽA ÚDAJOV K 31.12.2009

VEK	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
0-14	2131	18,52	2081	18,09	2027	17,58	1962	17,05
15-64	8114	70,53	8165	71	8245	71,52	8258	71,78
65+	1259	10,94	1253	10,89	1256	10,89	1284	11,16
SPOLU	11504		11499		11528		11504	

ANALÝZA PODMIENOK POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V novembri 2007 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci so samosprávnymi krajinami spracovalo SWOT analýzu poskytovania sociálnych služieb. Výsledky tejto analýzy boli významným zdrojom informácií aj pri tvorbe návrhu zákona o sociálnych službách, jeho filozofie a určení základných cieľov, ako aj pri stanovovaní národných priorít rozvoja sociálnych služieb.

Z vybraných výsledkov SWOT analýzy vyplynulo, že za **najsilnejšie stránky** sociálnych služieb sa považuje najmä adresnosť a efektívnosť poskytovania sociálnych služieb po decentralizácii, rešpektovanie princípu subsidiarity a posilnené financovanie na základe nového daňového prerozdeleného mechanizmu.

Za **najslabšie stránky** sociálnych služieb sa na základe analýzy považuje najmä nerozvinutý systém komunitného plánovania, nedostatočne vytvorené podmienky pre zotrvanie v prirodzenom (domacom) sociálnom prostredí, nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby, nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb a absencia systematického prehlbovania kvalifikácie v oblasti sociálnych služieb, chýbajúce štandardy kvality sociálnych služieb a nedostatočnosť a regionálna nerovnomernosť siete zariadení sociálnych služieb a terénnych sociálnych služieb pokrývajúcich oprávnený dopyt občanov po rozvoji z hľadiska druhovosti sociálnych služieb a ich fyzickej dostupnosti a nedostatočná variabilita sociálnych služieb.

Medzi **príležitosti** v oblasti sociálnych služieb jednotlivé samosprávne kraje zaradili najmä zvyšovanie zodpovednosti obcí a samosprávnych krajov za riešenie lokálnych a regionálnych problémov, ciele opatrení podľa miestnych a regionálnych potrieb a rozvoj svojpomocného

riešenia miestnych problémov, možnosť zacielenia pomoci podľa individuálnych potrieb klienta a riešeného problému, zvyšovanie adresnosti a účelnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov, ale aj rozširovanie spolupráce samosprávy a neverejných poskytovateľov.

Najzávažnejšími **ohrozeniami** podľa analýzy sú prevažne riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality a dlhodobej udržateľnosti financovania z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb, riziko nepostačujúcej kapacity terénnych sociálnych služieb z dôvodu starnutia populácie a zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby pretrvávaním poskytovania tradičných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb, nízka kvalita poskytovania sociálnych služieb v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií zo strany územnej samosprávy.

Medzi najvýznamnejšie **disparity**, teda nedostatky, resp. rozdiely v sociálnych službách bola zaradená najmä nerovnomerná miestna a regionálna vybavenosť sociálnymi službami, zastaranosť budov zariadení sociálnych služieb a ich vnútorného vybavenia, nedostatočná materiálno-technická vybavenosť sociálnych služieb a nedostatočný počet zamestnancov v sociálnych službách zapojených do celoživotného vzdelávania.

Na základe vyššie uvedených slabých, silných stránok, príležitosti, ohrození a disparít v oblasti sociálnych služieb boli odvodené hlavné **faktory rozvoja sociálnych služieb**, medzi ktoré patria odstránenie nedostatkov systému sociálnych služieb a zvyšovanie kvality a efektívnosti v oblasti sociálnych služieb, podpora výskumu, celoživotného vzdelávania a záujem zamestnancov sociálnych služieb o vzdelávanie, rozvoj ľudského potenciálu a efektívne využitie pracovných síl.

Rovnako v roku 2007 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe údajov jednotlivých samosprávnych krajov vypracovalo analýzu vybavenosti samosprávnych krajov zariadeniami sociálnych služieb.

Na základe výsledkov analýzy na prijatie do niektorých druhov zariadení sociálnych služieb (domovy dôchodcov, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb) občania čakajú aj niekoľko rokov a sú zaraďovaní do poradovníkov. Prednostne sú umiestňovaní len občania, ktorí sú v ohrození života a zdravia. U neverejných poskytovateľov nie je taká dlhá čakacia doba na prijatie do zariadenia sociálnych služieb, avšak starostlivosť v takýchto zariadeniach je vo väčšine prípadov finančne náročnejšia.

Nepokrytá potreba kapacít zariadení sociálnych služieb je objektívnym dôsledkom demografického vývoja v Slovenskej republike (nárast občanov v dôchodkovom veku)

a nepriaznivého zdravotného stavu obyvateľov Slovenskej republiky najmä vyšších vekových kategórií a existencie kombinovaných ťažkých zdravotných postihnutí u mladšej generácie.

V štruktúre čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb v roku 2007 sú najviac zastúpení čakatelia na poskytovanie starostlivosti v domovoch dôchodcov a domovoch sociálnych služieb. Ide o občanov, ktorí spĺňajú podmienky na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb, ale z dôvodu nedostatku voľných kapacít sú zaradení v poradovníkoch čakateľov na umiestnenie.

Vývoj počtu čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb má od roku 1995 narastajúcu tendenciu. Kapacita zariadení sociálnych služieb nezodpovedá súčasnej potrebe a preto je nevyhnutné zabezpečiť primeraný rozvoj zariadení sociálnych služieb a to pre prípady, keď poskytnutie iných druhov sociálnych služieb nie je možné alebo postačujúce, či už vzhľadom na zdravotný stav, vek alebo sociálnu núdzu oprávnených občanov.

Ako vyplýva z analýzy, nedostatkové sú najmä pobytové zariadenia pre seniorov a domovy sociálnych služieb. Vzhľadom na ekonomickú situáciu obyvateľstva a nemožnosť vlastným pričinením si nadobudnúť bývanie, narastá počet občanov bez prístrešia, ktorým bude nevyhnutné poskytnúť pomoc formou sociálnych služieb. Rovnako absentujú v sieti špecializované zariadenia pre občanov s duševnými poruchami a poruchami správania, tiež špecializované zariadenia pre občanov s vybraným druhom zdravotného postihnutia. Nie je v každom kraji zriadené rehabilitačné stredisko pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím a absentujú zariadenia chráneného bývania a domovy pre osamelých rodičov. Chýbajú odľahčovacie služby pre rodiny – najmä zariadenia pre seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím (deti aj dospelí) a to tie, ktoré poskytujú starostlivosť formou denného a týždenného pobytu.

Ďalšie vybrané údaje z analýzy vybavenosti samosprávnych krajov zariadeniami sociálnych služieb sú uvedené v tabuľke.

**Tabuľka č. 2 POČET OBČANOV MESTA BYTČA V PORADOVNÍKU
V SOCIÁLNYCH ZARIADENIACH V ROKU 2009**

MESTO BYTČA	KAPACITA ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	POČET OBČANOV MESTA BYTČA V PORADOVNÍKOCH
DD a DSS pre dospelých Hrabové	32	1
ZOS Predmier	11	3
DD,DSS pre deti a dospelých Kľúč	29	2

**ŠTATISTICKÉ ÚDAJE V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH
OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA**

V roku 2009 bola opatrovateľská služba v domácnosti poskytovaná 104 občanom. V porovnaní s rokom 2008 ide o pokles o 14 občanov, čo je negatívny údaj, nakoľko počty opatrovaných sa v r. 2006 a 2007 zvyšovali, (vid' tab.č. 3).

Tabuľka č. 3 OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

	MESTO BYTČA	
ROK	Počet občanov, ktorým bola poskytnutá opatrovateľská služba	Počet zamestnancov opatrovateľskej služby prepočítaný na plné úväzky
2006	119	33
2007	132	33
2008	118	29
2009	104	31

Tabuľka č. 4 OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA – FINANČNÉ NÁKLADY

<i>ROK</i>	<i>FINANČNÉ NÁKLADY</i>
2006	151.563€
2007	151.061€
2008	170.903€
2009	166.722€

ORGANIZOVANIE SPOLOČNÉHO STRAVOVANIA V JEDÁLNI PRE DÔCHODCOV

V jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá

- má trvalý pobyt v meste Bytča
- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb
- má ťažké zdravotné postihnutie, nepriaznivý zdravotný stav alebo dovišila dôchodkový vek
- stravovanie sa poskytuje v súlade so zásadami správnej výživy a podľa určených stravných jednotiek
- výška úhrady za stravovanie sa rovná nákladom na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy

Stravovanie sa poskytuje prostredníctvom donášky stravy do domácnosti. Zariadenie sa nachádza v školskej jedálni ZŠ Ul. mieru Bytča. V jedálni pre rozvoz stravy pracujú 3 zamestnanci – 1 kuchárka, 1 pracovník na roznesenie stravy, 1 šofér. Súčasná výška stravnej jednotky je 1,88 €.

Tabuľka č. 5 ORGANIZOVANIE SPOLOČNÉHO STRAVOVANIA V JEDÁLNI PRE DÔCHODCOV

ROK	POČET OBEDOV	POČET STRAVNÍKOV	NÁKLADY	PRÍJMY
2006	16 816	79	35.120€	18.410€
2007	15 952	82	48.316€*	19.345€
2008	15 154	84	38.702€	17.211€
2009	11 623	58	32.079€	20.165€

*zvýšenie nákladov v dôsledku zakúpenia vozidla slúžiaceho na rozvoz stravy v sume 12127€

PREPRAVNÁ SLUŽBA

Nebola poskytnutá občanom mesta, nebola uplatnená žiadna požiadavka zo strany občanov.

ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V okrese mesta Bytča poskytujú služby 3 ZSS, vid' tab. č. 2.

1. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých Hrabové

Zriadovateľ: Žilinský samosprávny kraj

Kontaktná osoba: Mgr. Šmicerová Eva

Telefón: 041/5533526

Kapacita zariadenia: 32

Prevádzkový čas: celoročne

Charakteristika zariadenia: zariadenie poskytujúce služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

2. Zariadenie opatrovateľskej služby – Predmier

Zriadovateľ: obec Predmier

Kontaktná osoba: Mgr. Drevenáková Mária

Telefón: 041/557 3345

Kapacita zariadenia: 11

Prevádzkový čas: celoročne na dobu určitú

Charakteristika zariadenia: zariadenie poskytujúce služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách

3. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Klúč

Zriadovateľ: občianske združenie Saturnia, neverejný poskytovateľ

Kontaktná osoba: Bc. Lobotka Lukáš

Telefón: 041/5523006

Kapacita zariadenia: 29

Prevádzkový čas: celoročne

Charakteristika zariadenia: zariadenie poskytujúce služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

SOCIÁLNA PREVENCIA A SOCIÁLNE PORADENSTVO

Pracovníčky referátu sociálnych vecí MsÚ poskytli v roku 2009 sociálne poradenstvo pre občanov mesta v celkovom počte 65 pre občanov v sociálnej núdzi, a to najmä pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom a pre sociálne neprispôsobivých občanov.

POSKYTOVANIE UBYTOVANIA V SOCIÁLNYCH BYTOCH

Mesto Bytča poskytuje svojim obyvateľom ubytovanie v 24 sociálnych bytoch v bytovom dome č.s. 814/5 na ul. Treskoňovej , z toho

- 13 garzoniiek o rozlohe 29m²
- 9 1-izbových o rozlohe 47m²
- 2 2-izbové o rozlohe 50m²

Tabuľka č. 6 SOCIÁLNE BYTY

ROK	NÁKLADY	PRÍJEM NÁJOM	PRÍJEM SLUŽBY
2006	23.442€	5.832€	20.990€
2007	21.121€	5.508€	20.242€
2008	31.497€	5.539€	19.832€
2009	29.595€	7.257€	19.768€

Ubytovanie sa poskytuje na obdobie 3 rokov tým občanom, ktorí spĺňajú podmienky v zmysle výnosu ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR zo 7.12. 2006 č. V-1/2006 o poskytovaní dotácii na rozvoj bývania. Pridelovanie sociálnych bytov má vo svojej kompetencii mestské zastupiteľstvo v Bytči.

POSKYTOVANIE UBYTOVANIA V BYTOVOM DOME JESIENKA

Mesto Bytča poskytuje ubytovanie pre starobných dôchodcov v bytovom dome Jesienka

na ulici Treskoňovej č.s. 813/4. V Jesienke sa nachádza 66 bytov z toho

- 13 bytov 2-izbových o rozlohe 37,58m²
- 1 byt 2-izbový o rozlohe 43,54m²
- 1 byt 2-izbový o rozlohe 34,05m²
- 50 bytov 1-izbových o rozlohe 21,77m²
- 1 byt 4-izbový o rozlohe 78,93m²

Tabuľka č. 7 Bytový dom Jesienka

ROK	NÁKLADY	PRÍJEM NÁJOM	PRÍJEM SLUŽBY
2006	72.669€	13.340€	58.264€
2007	76.970€	12.232€	52.950€
2008	84.412€	11.630€	56.632€
2009	194.512€ *	14.871€	54.411€

* zvýšenie nákladov v dôsledku rekonštrukcie budovy v sume 116.576€

Tabuľka č. 8 Počet ubytovaných občanov

ROK	POČET UBYTOVANÝCH V JESIENKE	POČET UBYTOVANÝCH V SOCIÁLNYCH BYTOCH
2006	90	86
2007	91	85
2008	77	80
2009	80	76

Sociálna starostlivosť mesta Bytča mimo pôsobnosti zákona o sociálnych službách

Okrem zákona o sociálnych službách je obec povinná zabezpečovať sociálnu starostlivosť o svojich občanov aj podľa iných právnych predpisov. Poskytovanie jednorazových dávok pomoci v hmotnej núdzi, výkon opatrení a úloh sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately, vyplácanie prídavku na dieťa formou osobitného príjemcu sú najčastejšie formy sociálnej pomoci poskytovanej mestom Bytča.

1. Sociálno-právna ochrana a sociálna kuratela

V zmysle zákona o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele vykonáva mesto Bytča činnosti:

Príspevok na tvorbu úspor

V zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1.9.2005 patrí podľa § 75 do pôsobnosti obce poskytovanie príspevku na tvorbu úspor podľa §64 ods.1 a odseku 6 dieťaťu v prípade, že sa do jedného roka od umiestnenia dieťaťa do detského domova neupravili rodinné pomery dieťaťa. V zmysle tohto ustanovenia je účelom poskytovania príspevku na tvorbu úspor využiť nasporené finančné prostriedky na vzdelávanie resp. pri osamostatnení sa dieťaťa. Tvorba úspor sa realizuje na vkladnú knižku dieťaťa.

V roku 2009 sa uskutočnila tvorba úspor pre 8 detí v sume 5765.04 EUR.

Príspevok na dopravu do a z detského domova

V zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1.9.2005 patrí podľa § 75 do pôsobnosti obce poskytovanie príspevku na dopravu do zariadenia podľa §64 ods.1 písm. a) rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa riadne stará o dieťa. V zmysle tohto ustanovenia je účelom poskytovania príspevku na dopravu úprava a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktorým bolo dieťa odňaté zo starostlivosti rozhodnutím súdu a umiestnené do detského domova, ako aj úprava ich rodinných pomerov.

Vynaložením prostriedkov na dopravu môže Mesto Bytča výrazne prispieť k úprave a obnove rodinných pomerov a vzájomných vzťahov v rodine. Obnova narušených rodinných vzťahov, či citových pút v rodinách, ktoré zlyhali vo svojich základných funkciách s cieľom obnovy rodiny ako celku, je základným predpokladom opätovného začlenenia sa členov tejto rodiny do spoločnosti.

Príspevok sme poskytli v roku 2008 na návštevu 1 dieťaťa v sume 36.48 EUR, v roku 2009 návšteva 1 dieťaťa v sume 8,25 EUR.

Plány sociálnej práce s dieťaťom

V zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1.9.2005 patrí podľa § 75 ods.1 písm.c), odsek 2 do pôsobnosti obce podieľať sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom. V zmysle tohto ustanovenia mesto Bytča spolupracuje s detskými domovmi a Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri tvorbe plánov sociálnej práce s dieťaťom a tým sa podieľa na určení formy starostlivosti a ďalšom rozvoji dieťaťa.

2. Inštitút osobitného príjemcu

V zmysle zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení ak oprávnená osoba nevyužíva prídavok na dieťa a príplatok k prídavku v súlade s § 1 ods. 2 a 3 môže ÚPSVaR v zmysle § 12, ods.1 na základe písomného oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky rozhodnúť o zastavení výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe a poukazovať prídavok na dieťa prostredníctvom osobitného príjemcu – obec.

Úlohou osobitného príjemcu je použiť prídavok a dávku účelne v prospech občana.

V roku 2006,2007 a 2008 sme vykonávali osobitného príjemcu jednej rodine s počtom 8 detí, v roku 2009 osobitného príjemcu pre 1 rodinu so 4 deťmi.

3. Pomoc v hmotnej a sociálnej núdzi

Mesto Bytča poskytuje občanom s trvalým pobytom v meste Bytča, ktorí sa nachádzajú v hmotnej núdzi, jednorazovú dávku v hmotnej núdzi podľa §15 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedenú dávku možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady.

Tabuľka č. 9 POMOC V HMOTNEJ A SOCIÁLNEJ NÚDZI

ROK	POČET KLIENTOV	FINANČNÉ PROSTRIEDKY
2006	5	663,88 €
2007	2	464,71 €
2008	4	531,10 €
2009	7	869,85 €

SOCIÁLNA PÔŽIČKA

Sociálnu pôžičku možno poskytovať na základe zák. NRSR č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v platnom znení, občanovi, ktorému sa poskytuje dávka v hmotnej núdzi, na úhradu výdavkov na:

- a) kúpu základného vybavenia domácnosti
- b) opravu základného vybavenia domácnosti
- c) opravu strechy, rozvodu elektrickej energie, rozvodu vody a plynu, ktoré sú príslušenstvom rodinného domu, ktorý užíva na trvalé bývanie.

Tabuľka č. 10 SOCIÁLNE PÔŽIČKY

ROK	POČET	SUMA
2006	1	166 €
2007	0	0 €
2008	1	100 €
2009	0	0 €

MIESTNE PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB DO ROKU 2015

A) Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb.

Rozvoj tejto formy sociálnych služieb je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v európskom spoločenstve v rámci modernizácie sociálnych služieb.

V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby a to v čase zvyšujúceho sa dopytu po tejto sociálnej službe (opatrovateľská služba).

V súčasnosti sa v meste Bytča poskytuje opatrovateľská služba 86 osobám, podľa zákona účinného do 31. 12. 2008. Všetky tieto osoby musia byť nanovo preposúdené a musia im byť vydané nové rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 01. 01. 2009 a to najneskôr do 31. 12. 2010.

B) Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Zámerom tejto priority je poskytovanie ambulantných sociálnych služieb s týždenným pobytom vo vlastnom zariadení mesta Bytča.

Mesto Bytča má dobré predpoklady pre vybudovanie takéhoto typu zariadenia nakoľko je vlastníkom viacerých nehnuteľností, ktoré by boli po stavebno technických úpravách vhodné na uvedené účely.

Ako možné zariadenia sociálnych služieb by mohli po rekonštrukcii slúžiť tieto nehnuteľnosti:

- budova bývalej materskej školy na „Rajčuli“
- budova športovej tribúny na ul. S. Sakalovej
- časť budovy bytového domu pre dočasné ubytovanie – Jesienka odkúpená od Kinex a.s.
- budova bývalej ZŠ v Pšurnoviciach

Financie na ich rekonštrukciu by sa malo mesto Bytča pokúsiť získať z prostriedkov grantových programov štrukturálnych fondov, z európskeho sociálneho fondu a regionálneho operačného programu.

Značnú časť financií už na zabezpečenie týchto činností mesto Bytča vynaložilo a to na ich kúpu, respektíve na vypracovanie projektovej dokumentácie (viď tabuľka č.11)

Tabuľka č. 11

NEHNUTEĽNOSŤ	FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA KÚPU NEHNUTEĽNOSTI	FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA ZAMERANIE JESTVUJÚCEHO STAVU, ARCHITEKTONICKÁ ŠTÚDIA
Budova bývalej MŠ - „Rajčula“	129.457€	3.333€
Budova bývalej ZŠ - Pšurnovice	-	1289€
Časť budovy bytového domu pre dočasné ubytovanie – Jesienka – odkúpená od Kinex a.s.	242.334€	-
SPOLU	371.790€	4622€

Potreba vybudovania zariadení sociálnych služieb v meste Bytča je obsiahnutá aj v pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Bytča na roky 2007-2013, ktorý bol schválený mestským zastupiteľstvom v Bytči dňa 12. 12. 2007.

Výhodou umiestnenia klientov do zariadenia sociálnych služieb v mieste jeho doterajšieho trvalého pobytu je najmä to, že sa im tak umožňuje aj naďalej rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy a primerane ich individuálnym schopnostiam a možnostiam aj ich zaradenie do spoločenského života. Nevýhodou tohto riešenia sú vyššie náklady mesta spojené s vybudovaním a prevádzkovaním zariadenia sociálnych služieb v porovnaní s platením príspevkov za občanov mesta umiestnených v zariadeniach iných poskytovateľov sociálnych služieb či už verejných alebo neverejných.

Pri budovaní zariadení sociálnych služieb je potrebné dodržiavať platné právne a technické predpisy, ktoré sú pomerne prísne s ohľadom na zabezpečenia pohybu osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, vyžaduje sa bezbariérovosť všetkých priestorov budov, zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti v príslušných štandardoch. Obytná plocha pripadajúca na jedného obyvateľa v zariadení sociálnych služieb v jednolôžkovej izbe má mať štandard 10 m² a 8m² pri dvoj a viac lôžkovej izbe.

Povinnosťou prevádzkovateľa zariadenia sociálnych služieb je dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov.

C) Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehĺbovanie kvalifikácie. V rámci tejto priority je nevyhnutné vzdelávanie zameriavať najmä na opatrovatelky, tak aby splnili kvalifikačné predpoklady ustanovené zákonom o sociálnych službách.

Opatrovateľom podľa zákona o sociálnych službách s účinnosťou najneskôr od 1.1. 2012 je fyzická osoba, ktorá

- a) má úplné stredné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti akreditovanom podľa osobitného predpisu
- b) absolvovala akreditovaný kurz opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín

Predpokladom na dosiahnutie tejto priority je realizácia vzdelávacích programov v oblasti sociálnych služieb cez rôzne programy na národnej a nadnárodnej úrovni, ale najmä cez európsky sociálny fond .

Operačný program Vzdelávanie je zameraný na zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom prispôsobenia vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti. V rámci operačného programu Vzdelávanie pre programovacie obdobie 2007 – 2013 sú stanovené priority, z ktorých prioritná os 2 Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov je zameraná na podporu programov a inštitúcií ďalšieho vzdelávania, na participácii ekonomicky aktívneho obyvateľstva na programoch ďalšieho vzdelávania, rozvoji kľúčových kompetencií, priebežné dopĺňanie kvalifikácii osôb na trhu práce.

ZÁVER

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja v danom území a je preto nevyhnutné, aby obce a mestá zohľadňovali rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými a regionálnymi prioritami

Potreba vymedziť základné východiskové ciele v oblasti sociálnych služieb na miestnej úrovni je podmienená viacerými faktormi, a to najmä demografickými zmenami, zvýšenou potrebou ľudí odkázaných na sociálne služby a nedostatkom vybraných druhov sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch SR.

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb mesta Bytča bol predložený na diskusiu a schválený mestským zastupiteľstvom Bytča dňa 25.02.2010.

OBSAH

Úvod.....	3
Ciele miestnych priorít rozvoja sociálnych služieb.....	4
Prechod kompetencií a legislatíva.....	4
Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb.....	7
Demografické údaje a zmeny.....	7
Analýza podmienok poskytovania sociálnych služieb.....	8
Štatistické údaje v sociálnych službách	11
Opatrovateľská služba.....	11
Organizovanie spoločného stravovania v jedálni pre dôchodcov.....	12
Prepravná služba.....	13
Zariadenia sociálnych služieb.....	13
Sociálna prevencia a sociálne poradenstvo.....	14
Poskytovanie ubytovania v sociálnych bytoch.....	14
Poskytovanie ubytovania v bytovom dome Jesienka.....	14
Sociálna starostlivosť mesta Bytča mimo pôsobnosti zákona o sociálnych službách.....	15
Sociálna-právna ochrana a sociálna kuratela.....	16
Príspevok na tvorbu úspor.....	16
Príspevok na dopravu do a z detského domova.....	16
Plány sociálnej práce s deťmi.....	17
Inštitút osobitného príjemcu.....	17
Pomoc v hmotnej a sociálnej núdzi.....	17
Sociálna pôžička.....	18
Miestne priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2015.....	18
Záver.....	22